

УДК 339.727.22

Альона Анатоліївна БУРЯК

асистент кафедри міжнародної економіки та маркетингу, Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка, e-mail: a_buriak@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ПРОМИСЛОВІСТЬ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Буряк, А. А. Організаційно-економічний механізм залучення прямих іноземних інвестицій в промисловість регіонів України / Альона Анатоліївна Буряк // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2015. – Вип. 1. – № 56. – С. 188–195.

Анотація. У статті запропоновано розглядати прямі іноземні інвестиції як одне із вагомих джерел реформування та розвитку української економіки в умовах недостатності внутрішніх ресурсів. Досліджено основні проблеми залучення прямих іноземних інвестицій в регіони України. Узагальнено економічний ефект від залучення такого виду ресурсів саме у промисловість, як одну із пріоритетних галузей української економіки. Обґрунтовано концептуальний підхід до формування цілеспрямованого ефективного організаційно-економічного механізму залучення прямих іноземних інвестицій в промисловість регіонів України. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення основних складових запропонованого механізму.

Ключові слова: *прямі іноземні інвестиції; регіон; промисловість; інвестиційна привабливість регіону; організаційно-економічний механізм залучення прямих іноземних інвестицій.*

Алена Анатольевна БУРЯК

ассистент кафедры международной экономики и маркетинга, Полтавский национальный технический университет им. Ю. Кондратюка, e-mail: a_buriak@ukr.net

ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТЬ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ

Буряк, А. А. Организационно-экономический механизм привлечения прямых иностранных инвестиций в промышленность регионов Украины / Алена Анатольевна Буряк // Вестник социально-экономических исследований: сб. науч. трудов; под ред.: М. И. Зверякова (глав. ред.) и др. (ISSN 2313-4569). – Одесса: Одесский национальный экономический университет. – 2015. – Вып. 1. – № 56. – С. 188–195.

Аннотация. В статье предложено рассматривать прямые иностранные инвестиции как один из весомых источников реформирования и развития украинской экономики в условиях недостаточности внутренних ресурсов. Исследованы основные проблемы привлечения прямых иностранных инвестиций в регионы Украины. Обобщен экономический эффект от привлечения такого вида ресурсов в промышленность, как одну из приоритетных отраслей украинской экономики. Обоснован концептуальный подход к формированию целенаправленного эффективного организационно-экономического механизма привлечения прямых иностранных инвестиций в промышленность регионов Украины. Сформулированы рекомендации по совершенствованию основных составляющих предложенного механизма.

Ключевые слова: *прямые иностранные инвестиции; регион; промышленность; инвестиционная привлекательность региона; организационно-экономический механизм привлечения прямых иностранных инвестиций.*

Alyona BURIK

assistant lecturer of International Economics and Marketing Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, e-mail: a_buriak@ukr.net

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISMS TO ATTRACT FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN UKRAINE'S REGIONS INDUSTRY

Buriak, A. (2015), *Organizational and economic mechanisms to attract foreign direct investment in Ukraine's regions industry*. Ed.: M. Zveryakov (ed.-in-ch.) and others [Orhanizatsiyno-ekonomichnyi mekhanizm zaluchennia priamykh inozemnykh investytzii v promyslovisht rehioniv Ukrainy; za red.: M. I. Zveriyakova (gol. red.) ta in.], *Socio-economic research bulletin (ISSN 2313-4569), Odessa National Economic University, Odessa, Issue 1, No. 56, pp. 188–195*.

Abstract. *The paper proposes to consider foreign direct investment as one of the biggest sources of reform and development of the Ukrainian economy in a insufficiency of internal resources. The basic problems of attracting foreign direct investments in the regions of Ukraine are investigated. Economic effect of attracting this type of resource in the industry as one of the priority sectors of the Ukrainian economy is generalized. The conceptual approach to the formation of purposeful effective organizational-economic mechanism of attraction of direct foreign investments in the industrial regions of Ukraine is grounded. Recommendations for improvement of the main components of proposed mechanism are presented.*

Keywords: *the foreign direct investments; the region; the industry; the region's investment attractiveness; the organizational and economic mechanism of attracting foreign direct investments.*

JEL classification: *E20, F21, G31*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В сучасних умовах існування фінансової, валютної, економічної системно-структурної кризи в Україні, одним із головних пріоритетних напрямів розвитку й реформування економіки доцільно виокремити залучення стратегічних прямих іноземних інвестицій в регіони України, як ефективного ресурсу для забезпечення економічного росту. Під впливом кризових явищ складних випробувань зазнав промисловий комплекс України, у результаті чого загальний обсяг виробленої промислової продукції за січень 2015 р. порівняно з січнем 2014 р. зменшився на 21,3% [1]. Аналіз основних соціально-економічних показників в країні, дозволив дійти висновку, що промисловий комплекс є однією із головних основ української економіки, який формує близько 40% валової доданої вартості та забезпечує значну частину експорту товарів; на підприємствах промисловості працює близько 25% або 2139,9 тис. осіб, зайнятих в економіці та сконцентровано майже чверть основних засобів [1]. Оскільки реалізація виробничого потенціалу промислового виробництва залежить від стану інвестування промисловості, то, просування позитивного інвестиційного іміджу, усунення перешкод у здійсненні інвестиційної діяльності та, як наслідок, створення умов для збільшення притоку іноземних інвестиційних ресурсів у промисловість регіонів є стратегічним завданням виваженого економічного розвитку України.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Серед науковців, які приділяють увагу дослідженню макроекономічних передумов розвитку інвестиційних процесів, зокрема, механізмам стимулювання інвестиційної діяльності, варто виділити таких учених, як: А. П. Павлюк, Д. С. Покришка, О. О. Молдован, Д. В. Ляпін, Н. С. Медведкова, Є. О. Медведкіна, А. О. Горбачова, О. О. Єгорова, Я. А. Жаліло [2] та інших. Окремі напрями механізмів стимулювання інвестиційної діяльності, зокрема, податкові стимули вивчалися І. Шовкуном [3]. Окрім того, інструменти підвищення інвестиційної спроможності регіонів у контексті розкриття внутрішнього потенціалу їх розвитку досліджувалися Національним інститутом стратегічних досліджень при Президентові України, зокрема, науковцем О. В. Шевченком [4]. Однак, з огляду на збільшення кола проблем в кризових умовах України існує об'єктивна необхідність більш глибокого науково-теоретичного дослідження організаційно-економічного механізму залучення стратегічних прямих іноземних інвестицій.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сучасні економічні реформи сформували принципи довгострокового економічного зростання на основі реформування та модернізації наявної економічної системи. Вирішення цих завдань видається можливим, лише завдяки поетапному впровадженню системи організаційно-економічних заходів щодо залучення іноземних інвестицій в промисловість регіонів України, що має стати одним із важливих напрямів забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішньому та внутрішньому ринках, подоланню наслідків фінансово-економічної кризи, сприяння структурно-технологічній перебудові економіки,

забезпеченню її розвитку в процесі реформ та у післяреформний період. Так, серед головних заходів з реалізації реформ Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [5] – залучення іноземних інвестицій та формування ефективної моделі державно-приватного партнерства. Для підтримки інвестиційної активності та захисту прав іноземних інвесторів як на національному, так і регіональному рівнях згідно зі Стратегією, потрібно забезпечити ефективний захист права приватної власності, у тому числі судовими органами, а також гармонізувати із законодавством Європейського Союзу положення законодавства України щодо захисту прав іноземних інвесторів, захисту економічної конкуренції, та запровадити стимулюючі механізми інвестиційної діяльності, виходячи із найкращої світової практики. В Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. [6, с.13] передбачено створення у всіх регіонах України сприятливих умов для залучення інвестицій, рівних умов для конкуренції регіонів на ринку стратегічних прямих іноземних інвестицій, що забезпечують високу додану вартість, а також створення на окремих територіях спеціальних режимів залучення інвестицій. Виходячи з вищенаведеного, дослідження підходу до формування ефективного організаційно-економічного механізму залучення прямих іноземних інвестицій в промисловість регіонів України є актуальним, має наукову постановку завдання та практичне спрямування в сучасних умовах розвитку української економіки.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування концептуального підходу до формування цілеспрямованого ефективного організаційно-економічного механізму залучення прямих іноземних інвестицій в промисловість регіонів України та визначення напрямів удосконалення основних складових запропонованого механізму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Соціально-економічна криза 2014 р. призвела до погіршення становища із залученням інвестицій із-за кордону: непривабливість інвестиційного клімату, відсутність гарантій безпеки для інвестора та високий ступінь ризику спричинили різке погіршення показників інвестиційної діяльності в цілому по Україні та по її регіонах. Такі тенденції розпочалися ще у 2013 р. і продовжилися у 2014 р.

Погоджуючись з твердженнями науковців [4] про те, що основними проблемами, які стоять на заваді залученню прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в регіони України в сучасних умовах інтеграції у міжнародне співтовариство є:

1. Недостатнє інституційне забезпечення інвестиційної політики в регіонах. Розробка інвестиційної політики традиційно залишається прерогативою органів влади центрального рівня, низка нормативно-правових документів, зокрема, Закон України «Про інвестиційну діяльність» [7, с.4] та Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності в Україні» [8], стосуються загальнодержавного рівня. Натомість, інвестиційна політика регіонального рівня не стала конструктивним елементом системи регулювання інвестиційної діяльності. Вагому роль у регулюванні інвестиційної діяльності на регіональному рівні та у формуванні системи інвестування в регіонах і задоволенні очікувань інвесторів відіграють рейтинги інвестиційної привабливості регіонів, інвестиційні паспорти регіонів та інвестиційні атласи по регіонах. Проте загальне враження від регулювання інвестиційної діяльності на рівні регіонів складається як про розрізнену і неупорядковану систему. І головне, засоби та інструменти регулювання інвестиційної діяльності на рівні регіонів не імплементовані до базових нормативно-правових документів регіонального розвитку, у першу чергу – до середньострокових стратегій регіонального розвитку. Тим самим «інвестиційна стратегія» регіону перетворюється на набір хаотичних неперіодичних дій щодо приваблення інвесторів до реалізації окремих інвестиційних проектів або недопущення припинення діючих проектів, не має стратегічного спрямування і не сприяє розкриттю внутрішнього потенціалу регіону.

2. Недосконалість інструментів розкриття внутрішнього потенціалу регіонів. Інституційним інструментом розкриття внутрішнього потенціалу регіону є регіональні стратегії. У чинних стратегіях регіонального розвитку відсутній і всебічний аналіз внутрішнього потенціалу регіону та визначення способів його використання. У регіональних

стратегіях присутній аналіз окремих галузей та сфер діяльності, які становлять господарську основу для цього регіону, проте він не має стратегічної спрямованості як загалом, так і в контексті підвищення інвестиційної привабливості регіонів зокрема. Із тексту стратегії інвестору важко дійти висновків про можливість здійснення інвестицій. Відповідно, проведений у такий спосіб аналіз стану розвитку окремих галузей та сфер діяльності не сприяє розкриттю внутрішнього потенціалу регіонів.

3. Падіння обсягів залучення іноземних інвестицій внаслідок погіршення соціально-економічної ситуації в країні та зниження інвестиційної привабливості регіонів Сходу України через ведення бойових дій на їх території. За результатами 2014 р. обсяг ПІІ, внесених в економіку України, склав 45916,0 млн. дол. США, що на 19,5% менше порівняно з 2013 р. Падіння обсягів інвестиційної діяльності спостерігалось в усіх регіонах України, крім Івано-Франківського [9, с.1,3,5]. Прискорюється вплив інвестиційних ресурсів з Донецької та Луганської областей: обсяг ПІІ у Донецьку область за 2014 р. зменшився майже на 30% (станом на 01.01.2014 р. – 3602,5 млн. дол. США, а вже на 31.12.2014 р. – 2550,4 млн. дол. США) [10, с.3], обсяг ПІІ в економіку Луганської області на 01.04.2014 р. становив 783,2 млн. дол. США, що на 10,9% менше обсягів інвестицій на початок 2014 р. [11, с.52].

У рейтингу інвестиційної привабливості 2014 р. регіони Сходу України зазнали суттєвого погіршення позицій. Так, Донецька область зайняла 22 місце (у 2013 р. – 3 місце), Луганська область – 23 місце (у 2013 р. – 9 місце) [12, с.80]. В умовах воєнного конфлікту та дестабілізації суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації прогнозується подальше падіння обсягів залучення інвестиційних ресурсів. Від частини іноземних інвесторів варто очікувати заморожування інвестиційних проектів або ж їх повної зупинки.

4. Неefективність розподілу інвестицій та низька віддача від інвестицій. З року в рік спостерігається концентрація ПІІ в галузях переробної промисловості (27,1%), фінансовій та страховій діяльності (25,3%), оптовій та роздрібній торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (12,8%). Внаслідок надмірного нарощування інвестиційного потенціалу високозатратних галузей неможливо досягти успіху в економічному розвитку. Натомість, спостерігається нестача прямих інвестицій у галузях будівництва (2,8%), сільського, лісового та рибного господарства (1,3%), добувної промисловості та розробці кар'єрів (3,1%) [1]. Відповідно, відчувається нестача інвестиційних ресурсів у тих регіонах, у яких у структурі ВРП переважає якась одна галузь добувного сектору або сільське господарство. Брак інвестицій не дозволяє розкрити внутрішній потенціал регіонів, ефективно використати наявні ресурси і розширити ресурсні можливості інвестиційної діяльності.

5. Недосконалість корпоративного управління. Законодавство про акціонерні товариства переважно має імперативний, а не стимулюючий характер і не відповідає сучасним вимогам господарювання. В Україні існують проблеми з виконанням взаємних зобов'язань, у результаті чого власники українських компаній – нерезидентів, яких не влаштовує вітчизняне законодавство, намагаються вивести капітал за межі України.

Основними складовими комплексного механізму залучення прямих іноземних інвестицій у промисловість регіону є, інституціонально-правовий, грошово-кредитний, бюджетно-податковий, територіально-організаційний механізми. Інституційно-правовий механізм покликаний забезпечити формування належного правового середовища, необхідного для залучення іноземних інвестицій з урахуванням національного та світового досвіду, а також міжнародних зобов'язань України. Головними напрямками удосконалення інституційно-правового механізму є:

- 1) реформування регуляторної системи та поліпшення адміністративного середовища здійснення підприємницької діяльності в промисловому секторі регіонів України;
- 2) удосконалення роботи щодо запровадження «єдиного інвестиційного вікна» для організаційного супроводу підготовки й реалізації інвестиційних проектів у промисловості, виявлення недоліків та проблем і розроблення відповідних заходів з їх усунення;

- 3) нормативне врегулювання механізму взаємодії регіональних центрів з інвестицій з органами ліцензування та дозвільними органами у промисловій галузі;
- 4) створення сучасної системи державних гарантій захисту іноземних інвестицій та врегулювання комерційних спорів учасників інвестиційного процесу;
- 5) посилення заходів із боротьби з корупцією в органах державної влади, що надають послуги інвесторам під час реалізації інвестиційних проектів у промисловому секторі;
- 6) удосконалення інструментів митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічних операцій у бік послаблення режиму ввезення та митного оформлення технологічного обладнання для промисловості та допоміжних матеріалів, призначених для реалізації інвестиційних проектів у цій галузі.

Однією з найважливіших складових механізму є грошово-кредитний механізм, метою якого є формування ефективної національної й регіональної політики щодо фінансової підтримки інвестиційної діяльності, що потребує узгодження усіх видів економічної політики. Удосконалення грошово-кредитного механізму передбачає:

- 1) активізацію банківського кредитування, а саме підвищення рівня насиченості економіки кредитами, адекватно до грошового попиту;
- 2) зниження процентних ставок за кредитами та формування механізмів пільгового кредитування інвестиційних проектів у галузі промисловості;
- 3) забезпечення низьких темпів інфляції;
- 4) стабілізація курсової політики;
- 5) розвиток схем пріоритетного фінансування інвестиційних проектів за участю центрального банку (приватно-державне партнерство), мікрокредитування промисловості;
- 6) підвищення прозорості банківської діяльності, зокрема розвиток рейтингових агенцій та кредитних бюро;
- 7) вдосконалення механізму організації міжбанківського валютного ринку України та активізація роботи банків на міжнародному валютному ринку;
- 8) розроблення механізму активізації кредитної підтримки банками розвитку промислової галузі із залученням ресурсів ЄС на пільгових умовах;
- 9) забезпечення функціонування системи фінансових установ і організацій, що обслуговують експортні операції промислової продукції.

Бюджетно-податковий механізм передбачає вдосконалення фіскального стимулювання інвестиційної діяльності та амортизаційної політики, а також збільшення обсягів амортизаційних відрахувань для здійснення інвестиційної діяльності в промисловому секторі економіки, зокрема, через використання прискореної амортизації. Податкова політика України має перейти від домінування фіскальних пріоритетів до реалізації стимулюючого потенціалу у спосіб надання податкових пільг і преференцій для промисловості. Серед напрямів удосконалення бюджетно-податкового механізму доцільно виділити:

- 1) зниження ставки податку на прибуток, який реінвестується в модернізацію основних фондів промислових підприємств;
- 2) звільнення від сплати ПДВ окремих операцій;
- 3) запровадження нульової ставки оподаткування рентною платою додаткових обсягів видобування вуглеводнів із родовищ, що мають важковидобувні умови, або виснажені;
- 4) звільнення від сплати ввізного мита відповідно до міжурядових угод про вільну торгівлю;
- 5) узгодження методик ведення податкового та бухгалтерського обліку з нормами ЄС, що призведе до спрощення процедури звітування до податкових органів;
- 6) розширення інструментів боргового фінансування інвестиційних видатків бюджетів регіонального рівня;
- 7) створення сприятливих умов для розвитку високотехнологічних виробництв та експорту промислової продукції у спосіб надання податкових пільг і запровадження спеціальних податкових режимів для підприємств промисловості, що здійснюють НДДКР;

- 8) надання галузевих і регіональних податкових пільг;
- 9) застосування спеціальних режимів стимулювання інвестиційної діяльності, зокрема СЕЗ, ТПР, технопарків, наукових та індустріальних парків;
- 10) запровадження прозорого механізму оцінки інвестиційних проектів у промисловості та їхнього прозорого конкурсного відбору відповідно до міжнародних стандартів;
- 11) створення державних гарантійно-заставних агентств для надання додаткового гарантійного забезпечення інвестиційних проектів у промисловому секторі;
- 12) спрямування інвестиційних авансів, отриманих від приватизації у спеціально визначений фонд накопичення ресурсів для модернізації та фінансування інновацій у промисловому секторі економіки;
- 13) гарантування залучення іноземних інвестицій у високотехнологічні галузі промисловості, впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій;
- 14) зменшення фіскального тиску на промисловість.

Зокрема, на думку вчених [3, с.52], технологічно найскладніші та найбільш наукомісткі галузі промисловості є максимально податковим тягарем, рівень якого у разі перевищує податкове навантаження на торгівлю та фінансову діяльність. Загалом високий фіскальний тиск на промисловість і низький на фінансову діяльність та торгівлю впливає на міжгалузевий розподіл економічних ресурсів, насамперед капіталу, призводить до вимивання коштів із промислового виробництва на користь торговельно-фінансової сфери. Тому система оподаткування, яка діє в Україні, провокує технологічну деградацію виробничого потенціалу.

Одним із основних напрямів удосконалення територіально-організаційного механізму є створення певних преференційних умов на окремих територіях. У світовій практиці особливу увагу приділено таким інструментам і механізмам державної інвестиційної політики, як спеціальні правові режими економічної діяльності, що передбачають застосування для частини суб'єктів господарювання впродовж визначеного часу особливих, відмінних від загальнонаціонального режиму, більш преференційних умов діяльності.

На найближчий період доцільно зосередитися на декількох пріоритетних напрямках інвестиційної політики, що здатні вплинути на збільшення обсягів інвестиційних ресурсів та підвищення ефективності їхнього використання. Серед цих напрямів [2]:

- 1) удосконалення інструментів державної політики, спрямованих на розширення інвестиційного потенціалу та активізацію інвестиційної діяльності промислових підприємств;
- 2) суттєве підвищення ефективності державного інвестування на основі чіткого визначення вичерпного переліку інвестиційних пріоритетів для уникнення розпорошення інвестиційних ресурсів, а також широкого запровадження реалізації проектів на засадах державно-приватного партнерства;
- 3) поліпшення інвестиційного клімату у спосіб удосконалення загального (податкового, земельного, корпоративного, митного) та спеціального інвестиційного законодавства, підвищення рівня захисту інтересів приватних інвесторів, посилення заходів боротьби з корупцією у сфері інвестиційної діяльності.

Удосконалення організаційно-економічних засад залучення ПІІ в промисловість регіонів України можливе за рахунок застосування таких заходів:

1. Внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку шляхом включення до тексту розділу, який унормовує питання формування інвестиційної політики регіонів як елементу стратегічного поступу держави.
2. Включати до регіональних стратегій розділ, в якому аналізується розвиток галузей господарювання в регіоні, з метою формування цілісної картини його внутрішнього потенціалу і висвітлення привабливості для потенційних інвесторів.
3. Забезпечувати ефективний захист прав інвесторів та надавати гарантії іноземним інвесторам щодо стабільності умов ведення бізнесу в окремих регіонах шляхом розстрочки термінів виплати кредитів, застосування норм прискореної амортизації.

4. Пропагувати можливості та переваги створення таких форм господарської та інвестиційної діяльності, як регіональні парки та промислові округи, які можуть сприяти активізації інвестиційної діяльності в регіонах.
5. Стимулювати кооперацію між підприємствами суміжних галузей у межах регіону з метою спільної реалізації стратегії залучення інвестицій.
6. Сприяти формуванню розгалуженої територіальної мережі об'єктів інвестиційної інфраструктури – інститутів спільного інвестування, інвестиційних фондів, що спрощує можливості ведення інвестиційної діяльності, з метою нарощення інвестиційного потенціалу регіонів.

Висновки і перспективи подальших розробок. Таким чином, у статті обґрунтовано концептуальний підхід до формування цілеспрямованого ефективного організаційно-економічного механізму залучення прямих іноземних інвестицій в промисловість регіонів України та запропоновано напрями удосконалення основних складових цього механізму. За результатами дослідження можна зробити такі висновки: залучення прямих іноземних інвестицій в промисловість регіонів повинно бути одним із пріоритетних напрямів розвитку української економіки. Ефективність і стан інвестиційної діяльності в промисловому секторі регіонів України залежить, перш за все, від відповідної державної і регіональної інвестиційної політики, результативність якої зумовлюється наявністю чіткого організаційно-економічного механізму її реалізації. Перспективи подальших розробок у цьому напрямку полягають у виробленні конкретних засобів, методів, важелів, інструментів та ресурсів впровадження запропонованого механізму, відповідно до принципів, цілей і завдань регіональної економіки.

Література

1. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р.: Постанова Кабінету Міністрів України № 385 від 06.08.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
3. Шевченко О. В. Інструменти підвищення інвестиційної спроможності регіонів в контексті розкриття внутрішнього потенціалу розвитку: аналітична записка відділу регіональної політики Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України [Електронний ресурс] / О. В. Шевченко. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua>.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1561–ХІІ від 19.11.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
5. Про заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності в Україні: Указ Президента України № 912/2009 від 10.11.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
6. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України у 2014 році // Експрес-випуск Державної служби статистики України. – 2015. – № 71. – 13 с.
7. Прямі інвестиції у 2014 р. // Експрес-випуск Головного управління статистики у Донецькій області. – 2015. – № 20. – 4 с.
8. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності у січні–березні 2014 р. // Експрес-випуск Головного управління статистики у Луганській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lugastat.lg.ua>.
9. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України 2014 р. / Державне агентство інвестицій і управління національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

11. Шовкун І. Податкові фактори технологічного розвитку економіки / І. Шовкун // Економіка України. – 2011. – № 5. – 52 с.
12. Пріоритети інвестиційної політики в контексті модернізації економіки України / [А. П. Павлюк, Д. С. Покришка, О. О. Молдован, Д. В. Ляпін та ін.; за ред. Я. А. Жаліла]. – К.: НІСД, 2013. – 80 с.

References

1. «The Strategy for Sustainable Development «Ukraine – 2020»: Legal Act of Ukraine, No. 5/2015, 12.01.2015» [Pro Stratehiyu staloho rozvytku «Ukrayina – 2020»: Ukaz Prezydenta Ukrayiny, No. 5/2015, 12.01.2015], available at: <http://zakon4.rada.gov.ua> (ukr)
2. «The Ukrainian State Regional Development Strategy 2020: Legal Act of Ukraine No. 385, 06.08.2014» [Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy, No. 385, 06.08.2014], available at: <http://zakon4.rada.gov.ua> (ukr)
3. Shevchenko, O. V. (2015), Instruments to increase the investment capacity of the regions in the context of the disclosure of internal potential development [Instrumenty pidvyshchennia investytsiynoi spromozhnosti rehioniv v konteksti rozkryttia vnutrishnoho potentsialu rozvytku], available at: <http://www.niss.gov.ua> (ukr)
4. «On Investment Activity: Legal Act of Ukraine, No. 1561–XII, 19.11.1991» [Pro investytsiynu diialnist: Zakon Ukrainy, No. 1561–XII, 19.11.1991], available at: <http://zakon4.rada.gov.ua> (ukr)
5. «On Measures to Improve the Investment Activity in Ukraine: Legal Act of Ukraine, No. 912/2009, 10.11.2009» [Pro zakhody shchodo vdoskonalennia investytsiynoi diialnosti v Ukraini: Ukaz Prezydenta Ukrayiny, No. 912/2009, 10.11.2009], available at: <http://zakon4.rada.gov.ua> (ukr)
6. «Investments of foreign economic activity of Ukraine in 2014» [Investytsii zovnishnoekonomichnoi diialnosti Ukrainy u 2014 rotsi], The State Statistics Service of Ukraine, No. 71, 13 p. (ukr)
7. «Foreign investments in 2014» [Pryami investytsii u 2014 r.], The State Statistics Service of Ukraine in Donetsk region, No. 20, 4 p. (ukr)
8. «Investments of foreign economic activity of Ukraine in January – March 2014» [Investytsii zovnishnoekonomichnoi diialnosti u cichni–berezni 2014 r.], available at: <http://www.lugastat.lg.ua> (ukr)
9. «Investment Attractiveness Rating of Ukrainian Regions 2014» [Reitynh investytsiynoi pryvablyvosti rehioniv Ukrainy 2014 r.], available at: <http://www.ukrproject.gov.ua> (ukr)
10. Official website of the State Statistics Service of Ukraine [Ofitsiynyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy], available at: www.ukrstat.gov.ua (ukr)
11. Shovkun, I. (2011), Tax factors of technological development of economy [Podatkovi faktory tekhnolohichnoho rozvytku ekonomiky], Ukraine's economy, No. 5, 52 p. (ukr)
12. Pavlyuk, A. P., Pokryshka, D. S., Moldovan, O. O., Liapin, D. V. et al. (2013). Ed. Ya. A. Zhalilo. «The priorities of investment policy in the context of Ukraine's economy modernization» [Priorytety investytsiynoi polityky v konteksti modernizatsii ekonomiky Ukrainy], The National Institute for Strategic Studies, Kyiv, 80 p. (ukr)